

Trægulve

Ludbehandling

TRÆ
Information

TRÆfakta

09

Trægulve – ludbehandling

Branchevejledningen omhandler metoder til ludbehandling af nåletræsgulve, primært baseret på kombinationen af lud- og sæbebehandling. De er udviklet i samarbejde med leverandører og gulvlæggere.

Retningslinjerne er vejledende og kan bruges som grundlag for planlægning og vurdering af ludarbejde på nåletræsgulve.

Instruktionerne er generelle og erstatter ikke leverandørens anvisninger for lud- og sæbebehandling.

TRÆfakta 09

Grafisk revideret, januar 2019

Opdateret april 2023

Manuskript: Træinformation

Copyright ©Træinformation 2019 og 2023

ISBN 978 87 90856 44 1

Ludbehandling

Traditionel ludbehandling bør kun udføres på massive gulve af nåletræ, f.eks. douglas, fyr og gran. Behandling på lamelgulve frarådes og bør være udført på fabrik.

Ludbehandling af løvtræ bør foretages med løvtræslud, der normalt ikke er baseret på lud men på sure midler, som f.eks. oxalsyre, og har en blegende effekt. De behandles ikke i denne vejledning og der henvises til leverandørens anvisning.

Lud til nåletræsgulve kan købes færdigblandet eller fremstilles efter opskriften i *TRÆ 79 Trægulve*. Lud har til formål at åbne træets porer og reducere træets tendens til at gulne. Behandlingen giver træet en karakteristisk hvidgrå farve. Ludbehandling kan aldrig stå alene, men skal beskyttes af en sæbebehandling eller eventuelt en oliebehandling.

Forudsætninger

Ludbehandling kan foretages på nye ubehandlede brædder. Fremstår gulvet ikke helt plant bør det slibes. På ældre gulve skal brædderne slibes til rent træ før ludbehandling kan gennemføres, se *TRÆfakta 10 Trægulve - afslibning*.

Gulvet skal fremstå helt plant og velsløbet for at undgå vanskeligheder med behandling og vedligeholdelse. Træfugten bør være mellem 8 og 10 %, og skal under alle omstændigheder være under 13-14 % for at minimere risikoen for at træet afviser behandlingen.

Bygningen skal være lukket, tør, opvarmet og fri for byggefugt. Rumtemperaturen skal være mellem 18 og 25 °C. Luftfugtigheden skal være mellem 30 og 65 % RF, dog bedst ca. 50 %.

Lud er en forbehandling

Ludbehandling af trægulve har primært til formål at reducere tendensen til gulning. Behandlingen kan ikke stå alene, og skal altid suppleres med enten en sæbebehandling, en oliebehandling eller en oliegrundning med efterfølgende sæbebehandling.

Værnemidler

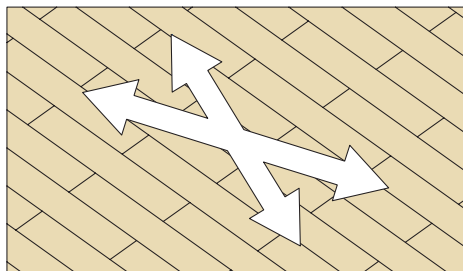
Da lud er stærkt alkalisk og kan forårsage ætsninger, bør Arbejdstilsynets forskrifter følges. Især bør øjne og hud beskyttes med f.eks. beskyttelsesbriller og egnede gummihandsker.

Påføring af lud

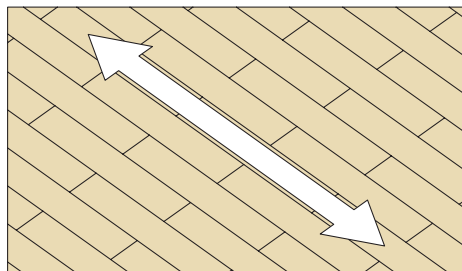
Ryst dunken med færdigblandet lud, så pigmenterne er jævnt fordelt. Hæld luden i en plastspand og omrør jævnlgt under hele behandlingen. Påfør luden med en ludsvaber, pensel eller rulle, og påfør vådt i vådt for at undgå striber og skygger i behandlingen.

Påfør rigelig lud og træk overskydende lud af i bræddernes længderetning. Det gøres lettest med en ludsvaber for hver halve meters påføring, så ludbehandlingen fremstår jævn og ensartet. Anvend skoovertæk, så der ikke afsættes mærker og snavs i ludlaget under påføringen.

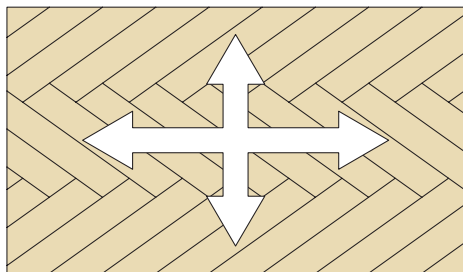
Efter ca. 6 timers tørretid ved ca. 20 °C og 50 % RF (relativ luftfugtighed) afslibes gulvet let med en rondelsliber med korn 180 og håndslibes i nødvendigt omfang i hjørner og langs kanter. Slibestøv fjernes med støvsuger.

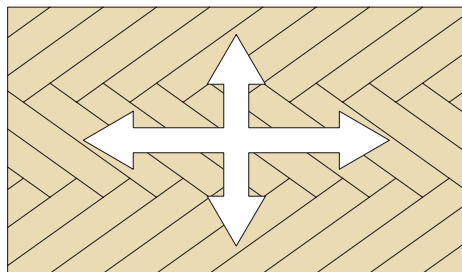
Påføring af lud på brædegulv

Fjernelse af overskydende lud på brædegulv

Påføring af lud på mønsterparket

Fjernelse af overskydende lud på mønsterparket

Sæbebehandling

Behandlingen kan foretages med færdigblandet sæbe, enten natur eller hvidpigmenteret, afhængig af hvilket slutresultat der ønskes. Sæbebehandling kan også udføres med sæbespån timer eventuelt i kombination med f.eks. pibeler for at gøre gulvet mere hvidligt, se *TRÆ 79 Trægulve*. Ryst dunken med den færdigblandede sæbe, så indholdet i sæbeblandingen er helt fordelt uden bundfald i dunken.

Anvend den sæbeblanding af vand og sæbe som fremgår af leverandørens anvisning og vask gulvet mindst to gange for at mætte overfladen. Vask brædderne i længderetningen med en ludsvaber, gulvklud eller moppe. Aftør ligeledes i længderetningen med en gulvklud eller moppe.

Anden sæbebehandling kan foretages 20-30 minutter efter første behandling.

Efter 3-4 timer poleres gulvet med en grøn polerrondel for at give gulvet et mere ensartet udseende.

Erfaringsmæssigt kan behandlingen gentages for at opnå en bedre mætning før ibrugtagning.

Forsegling med olie

Ludbehandling, som udføres hvor gulvet vil blive fugtbelastet, kan med fordel grundes (forsegles) med en oliebehandling før færdigbehandling med sæbe, se *Oliebehandling* side x.

Oliebehandling

En oliebehandling kan anvendes i stedet for sæbe for at forsegle gulvoverfladen mod snavs. Der anvendes en hærdende olie, enten natur eller hvidpigmenteret, afhængig af hvilket slutresultat der ønskes. Ved anvendelse af hvidpigmenteret olie på især ældre, afslebne gulve kan der ikke altid opnås et ensartet resultat, og det anbefales at tage leverandøren med på råd.

Grundbehandling

Efter ludbehandling og tørring, se *Ludbehandling*, påføres to lag gulvolie vådt i vådt. Anden oliebehandling kan normalt udføres efter ca. 30 minutter. Olien påføres med korthåret rulle, applikator eller

polermaskine med hvid rondel, så gulvet mættes. Eventuelt overskydende olie tørres bort.

Efter højst 30 minutter og altid inden olien tørrer i overfladen, poleres gulvet med polermaskine påsat bomuldsklud. Herefter skal oliebehandlingen hærde i 24-36 timer. Gulvet må ikke betrædes i denne periode.

Slutbehandling

Gulvet slibes let med polermaskine og grøn polerrondel. Gulvet støvsuges for at fjerne alt slibestøv.

Påfør mindst ét lag olie med polermaskine påsat bomuldsklud, indtil gulvet er mættet med olie. Efter ca. 30 minutter poleres gulvet med polermaskine påsat bomuldsklud. Undgå at overskydende olie tørrer på overfladen. Er gulvet ikke helt mættet gentages behandlingen.

Olien skal tørre i 24-36 timer og bør først tages i brug efter ca. 72 timer for at hærde og opnå størst mulig slidstyrke.

Læs mere om oliebehandling i *TRÆfakta 08 Trægulve – oliebehandling*.

Rengøring og vedligeholdelse

Ludbehandlede gulve, som er sæbebehandlede, skal ved normalt brug (bolig mv.) vedligeholdes med sæbevask mindst én gang ugentligt. Ved større belastning, f.eks. ved indgangspartier, i butikker, forsamlingsrum mv. bør gulvet normalt sæbevaskes mindst to gange ugentligt og altid efter behov.

Lud- og oliebehandlede gulve vedligeholdes med plejeolie. Til normale boligformål én gang månedligt, hvis gulve støvsuges og aftørres med en fugtig gulvklud ugentligt eller oftere efter behov.

Ved stærkt belastede lud-/oliebehandlede gulve kan det være nødvendigt at vedligeholde med plejeolie ugentligt i kombination med daglig rengøring, så smuds og partikler, der slider overfladen fjernes fra gulvet.

Denne vejledning, *TRÆfakta 09, Trægulve – ludbehandling*, indgår i en serie af branchevejledninger, som udarbejdes i et fagligt forum for trægulve under fællesmærket TRÆgulve.

Det faglige forum for trægulve er et samarbejde mellem ledende gulvproducenter, gulvleverandører og brancheorganisationer med det formål, at videreudvikle den faglige viden om anvendelse, lægning og vedligeholdelse af trægulve, og at fremme kvaliteten og anvendelsen af træbaserede gulve.

Bag det faglige forum for trægulve står Boen Danmark, Danadeco-Everfloor A/S, DI Byggeri – Gulvbranchen, DI Byggeri – Træsektionen, Dinesen, Hørning Parket A/S, Junckers Industrier A/S, Kährs, Knudsen Kilen A/S, Kronospan ApS, Moelven Danmark A/S, Moland Byggevarer A/S, Oscon ApS, Tarkett A/S, Timberman Denmark A/S og Træinformation.

Træinformation er sekretariat for samarbejdet og branchevejledningerne indgår i TRÆfakta-serien, som en videreudbygning af branchestandarderne i håndbogen *TRÆ 79 Trægulve*.